

بررسی سطح رضایت زناشویی در میان همسران مریبان مرد حرفه ای و غیر حرفه ای رشته های ورزشی منتخب

علی محمد صفانیا^{*۱}

۱) دانشیار گروه مدیریت ورزشی دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات تهران

*نویسنده مسول: a.m.safania@gmail.com

تاریخ دریافت مقاله ۹۴/۸/۲۳ تاریخ آغاز بررسی مقاله ۹۴/۱۰/۱۰ تاریخ پذیرش مقاله ۹۴/۱۲/۴

چکیده

یکی از جوانب بسیار مهم زندگی زناشویی، رضایتی است که همسران در ازدواج تجربه می کنند. رضایت زناشویی مساله ای حیاتی است که در رابطه با تمامی اقشار جامعه از اهمیت بالایی برخوردار است که یکی از اقشار جامعه مریبان هستند. هدف از پژوهش حاضر، بررسی سطح رضایت زناشویی در میان همسران مریبان مرد حرفه ای و غیر حرفه ای رشته های ورزشی منتخب بود. تحقیق حاضر از نظر هدف، کاربردی و از نظر روش توصیفی از نوع پیمایشی و از نظر نوع جمع آوری داده ها، میدانی است. جامعه آماری متشکل از ۴۰۲ مریبی بود که با استفاده از نمونه گیری تصادفی ۲۰۰ مریبی حرفه ای و غیر حرفه ای به عنوان نمونه و با استفاده از پرسشنامه استاندارد انریچ (۱۹۸۹) مورد ارزیابی قرار گرفتند. داده های بدست آمده با استفاده از آزمون های اسپیرمن، تی تست، یو من ویتنی و آزمون تحلیل واریانس تحلیل شد. نتایج تحقیق نشان داد مریبان استان مازندران از نظر میزان رضایت زناشویی وضعیت خوبی داشته اند و مریبان حرفه ای در تمامی مقیاس های رضایت زناشویی نمره بالاتری نسبت به مریبان غیر حرفه ای کسب نموده به جزء در مقیاس مدیریت مالی. همچنین بیشترین نمره رضایت زناشویی به ترتیب متعلق به همسران مریبان والیبال، کشتی، هندبال و در نهایت تکواندو بوده است. این تحقیق گواهی بر این بوده که مریبان ورزشی از رضایت زناشویی قابل توجه ای برخوردار بوده و با استناد به یافته های تحقیق می توان بیان کرد که مریبان با گذراندن اوقات فراغت خود در کنار همسران رضایت زناشویی شان بیشتر می گردد.

کلید واژگان: رضایت زناشویی، مریبان حرفه ای، مریبان غیر حرفه ای.

مقدمه

العاده ای داشته باشد و نیز در پیشگیری از انواع آسیب های اجتماعی موثر واقع شود (۱۴). عوامل بسیاری را می توان در ایجاد یک ارتباط زناشویی موفق، موثر دانست از جمله: سازگاری زناشویی، رضایت زناشویی، صمیمیت زناشویی، ارتباط جنسی، شیوه ی حل تعارض و مدیریت منزل (۳).

رضایت زناشویی میزان علاقمندی زوجین نسبت به یکدیگر و نگرش مثبت به متاهل بودن است که به عواملی چون مسائل شخصیتی، ارتباط، حل تعارض، مدیریت مالی، فعالیت های اوقات فراغت، رابطه جنسی، فرزندان و فرزند پروری، خانواده و دوستان، نقشهای مساوات طلبانه و جهت گیری مذهبی وابسته است (۲).

ازدواج هسته اصلی خانواده را تشکیل می دهد. زوج های سالم، خانواده های سالم را می سازند و خانواده های سالم، جامعه های سالم را می سازند. سلامت خانواده و سلامت اجتماع لازم و ملزوم یکدیگرند. پس برای داشتن جامعه ای سالم باید به سلامت نخستین واحد اجتماع یعنی سلامت خانواده اهمیت داد. ازدواج، شاید مهمترین انتخاب در زندگی هر شخص باشد. انتخابی که راه آینده ی ما را تعیین می کند (۵). خانواده متعادل، کارکردهای متعددی دارد که از جنبه های مختلف قابل بررسی است. کارکرد درست نقش زن و شوهر در تعادل با هم می تواند در حفظ رشد و سلامت روانی و اجتماعی افراد تاثیر فوق

می تواند بر روی همسر یا دیگر اقوام نزدیک تاثیر داشته باشد. درگیری شغلی زیاد و استرس فراوان در شغل مربیگری نیز، اثری منفی بر روی رضایت زناشویی می گذارد (۱۵). سپاسی و همکاران (۱۳۸۵) در کار تحقیقی شان عنوان کرده اند که به آسانی می توان شکل های گوناگون هیجان ها، اضطراب های ناشی از برد یا باخت را در سیمای مربیان و ورزشکارانی که تصویر آنها مستقیماً از میدان ورزشی به وسیله رسانه ها به سراسر جهان پخش می شود مشاهده کرد (۹). این در حالی است که مربیان کشور با میانگین روابط زناشویی ۴/۰۹ و روابط با اقوام ۶/۹۶ دارای روابط رضایت بخشی نیستند. مربیان استان اصفهان بهترین روابط زناشویی، مربیان آذربایجان غربی بهترین روابط با فرزندان و مربیان استان گلستان بهترین روابط با اقوام را داشته اند. بهترین کیفیت زندگی گزارش شده از آن مربیان اصفهان بود. بالاترین سطح سلامت روانی متعلق به مربیان استان قم و پایین ترین آن متعلق به مربیان استان تهران بود. بین کیفیت سلامت روانی مربیان و کیفیت زندگی آنها رابطه مثبت وجود داشت. بین مربیان استانهای متعدد از نظر میزان سلامت روانی و کیفیت زندگی تفاوت معناداری وجود داشت. میزان سلامت روانی و کیفیت زندگی مربیان زن، بیشتر و بهتر از مربیان مرد بود (۱۵). جانسون (۲۰۰۵) در کار تحقیق اش به این نتیجه رسید که یک رابطه ی مثبت بین رضایت زناشویی و رضایت از اوقات فراغت زوج ها وجود دارد (۲۸). همچنین دراکو (۲۰۰۶) در کار تحقیقی اش به این نتیجه رسید که تفاوت قابل توجهی در سطح رضایت از زندگی در میان مربیان بر اساس سن و وضعیت تاهل وجود دارد. نکته ای که در اینجا و از نظر مدیریتی مهم است این است که رضایت زندگی مربیان باید در سطح بالایی حفظ شود. چرا که رضایت از زندگی روی رضایت شغلی تاثیر گذار است که آن هم نقش مهمی را در فرآیند مربیگری ایفاء می کند (۲۲). تحقیقات نشان داده است که زوج های ورزشکار، سطح بالاتری از رضایت زناشویی را نسبت به زوجهای غیر ورزشکار دارند. همچنین زوجهای

یکی از اقشار مهم جامعه ی ما مربیان ورزشی هستند. از نقطه نظر مدیریتی مهم است که رضایت زندگی مربیان در سطح بالایی حفظ شود چرا که رضایت از زندگی می تواند بر روی رضایت شغلی تاثیرگذار باشد و این فاکتور، نقش مهمی را در فرآیند مربیگری ایفاء می کند (۲۲). حرفه مهم و خطیر مربیگری در عرصه ورزش همواره به عنوان یکی از مهمترین ارکان رشد و توسعه ی ورزش جوامع مطرح بوده است (۱۲). در بین اعضای شاغل در سازمانهای ورزشی، مربیان به دلیل ارتباط مستقیم با ورزشکاران در هر دو سطح یادگیری مهارت های حرکتی و نمایش پیشرفته ی مهارتهای حرکتی آموخته شده از مهمترین منابع انسانی در ورزش محسوب می گردند که باید از نظر شناسایی و رفع عوامل و منابع تنش زای شغلی، تلاشهای لازم از سوی مسئولان انجام پذیرد (۱۳). مربیان محور اصلی و رکن مهم تیم های ورزشی به شمار می روند (۱). گلد اسمیت، با تاکید بر اهمیت تعادل مسئولیتهای شغلی در محیط کار و مسئولیتهای خانوادگی بیان می کند که تنش شغلی می تواند ارتباط و تعادل کار - خانواده را مختل سازد (۱۳). این در حالی است که محققان ثابت کرده اند سطوح بالای تعارض کار - خانواده به سطوح پایین رضایت زناشویی، رضایت خانوادگی و رضایت از زندگی منجر می شود (۲۵). مربیان در مورد وضعیت تاهل، داشتن فرزند و وابستگی به والدین و دیگر اعضای خانواده و فامیل متفاوت هستند. آنها ممکن است در برقراری تعادل بین امور مربیگری و خانوادگی و دیگر جنبه های زندگی شخصی شان مشکلاتی را تجربه کنند (۱۱). به طور کلی وظایف متعدد، انتظار متنوع و زیاد، جدول کاری و ساعات نامناسب کار از ویژگی های حرفه مربیگری است (۷). وجود ساعت های کاری نامنظم، کار کردن در روزهای تعطیل و یا در شبها، کارهای اضافی در طول فصل رقابت ها، حضور در اردوهای شبانه روزی، ساعات طولانی کاری در خارج از منزل، درآمد ناکافی و یا درآمد متغیر، موقتی، غیر قابل اطمینان و پیشگویی و به طور کلی، سایر عوامل تنش زا و فشار آور در مربیگری

های ملی و یا لیگ های دسته اول و دوم و لیگ برتر و مربیان غیر حرفه ای مربیان فعال و آماتور مدار در باشگاه های شهرستان بودند. بدین ترتیب جامعه آماری ما متشکل از ۴۰۲ مربی حرفه ای و غیر حرفه ای بود

نمونه آماری: برای تعیین حجم نمونه این پژوهش بر اساس جامعه آماری و متناسب با اهداف پژوهش، از جدول پیشنهادی مورگان استفاده گردید. بر اساس جدول مورگان به صورت تصادفی تعداد نمونه پژوهش ۲۰۰ نفر به دست آمد. تعداد ۱۴۰ نفر از مربیان حرفه ای و غیر حرفه ای پرسشنامه ها را تکمیل کردند که از این بین تعداد ۵۱ نفر مربی حرفه ای و ۸۹ نفر مربی غیر حرفه ای بودند. در مجموع بیش از ۷۰ درصد پرسشنامه های توزیع شده، تکمیل و جمع آوری شد.

ابزار پژوهش

با توجه به اهداف این پژوهش جهت گرد آوری اطلاعات از ۲ پرسشنامه استفاده شد. پرسش نامه «اطلاعات فردی» که توسط پژوهشگر ساخته شد و شامل سوالاتی مانند سن، جنسیت، میزان تحصیلات، نوع رشته تحصیلی، سابقه کار، شغل و میزان درآمد ماهیانه بود. همچنین از پرسشنامه استاندارد رضایت زناشویی انریچ (۱۹۸۹) استفاده شد. این پرسشنامه، مولفه های تحریف آرمانی، رضایت زناشویی، مسائل شخصیتی، ارتباط زناشویی، حل تعارض، مدیریت مالی، فعالیت های اوقات فراغت، رابطه جنسی، فرزندان و فرزند پروری، خانواده و دوستان، نقشهای مساوات طلبانه و جهت گیری مذهبی را شامل میشود. در این پرسشنامه از طیف پنج گزینه ای لیکرت استفاده شده است.

تعیین روایی ابزار پژوهش: برای اطمینان از روایی محتوایی پرسشنامه و اندازه گیری دقیق مفاهیم مورد نظر، پرسشنامه ها بین سیزده نفر از اساتید متخصص مدیریت ورزشی و روانشناسی توزیع شد و نکاتی جهت اصلاح پیشنهاد گردید. پس از انجام اصلاحات، نظرات و پیشنهادات در ویرایش نهایی پرسشنامه لحاظ گردید.

ورزشکاری که همسرشان نیز دانشجوی ورزشکار است رضایت بیشتری را نسبت به زوج های غیر ورزشکار دارند (۲۶). البته بسیاری از زنان ورزشکاران حرفه ای خیلی ناراحت بودند از اینکه همسرانشان برای تعطیلات، روز تولد، و خیلی دیگر از جنبه هایی که به زندگی فرزندانشان مربوط می شد در خانه نبودند. آنها می گفتند چگونه باید با همسرانشان که در راه خود ثابت قدم هستند و اغلب وقت کمی را در خانه می گذرانند، کنار بیایند؟ (۳۰)

بنابراین با عنایت به اینکه تا کنون پژوهش مکتوبی در زمینه وضعیت زندگی قشر ورزشی در جامعه ما صورت نگرفته است و باتوجه به نتایج تحقیقات پیشین مبنی بر اثرات مثبت ورزش و فعالیت بدنی، وجود خصیصه های مثبت در مربیان ورزش و وجود مهارتهای اجتماعی و ارتباطی بالای مربیان، با توجه به تاثیر گذاری رضایت زناشویی بر رضایت شغلی و کارآمدی بهتر مربیان و با توجه به اهمیتی که رضایت زناشویی بر سلامت خانواده، چه پدر، چه مادر و چه فرزندان دارد، محقق بر آن بود تا میزان رضایت از زندگی مشترک را در میان این قشر ورزشی بررسی نماید. بی شک وجود اطلاعات جامع از وضع کنونی مربیان، این امکان را برای سازمان های ورزشی ایجاد می کند تا در زمینه رفاه و وضعیت زندگی آنها برنامه ریزی های دقیق تر و واقع بینانه تری داشته باشد.

روش شناسی پژوهش:

تحقیق حاضر از نظر هدف، کاربردی و از نظر روش توصیفی از نوع پیمایشی و از نظر نوع جمع آوری داده ها، میدانی است.

جامعه آماری: جامعه آماری این تحقیق را تمامی مربیان مرد حرفه ای و غیر حرفه ای استان مازندران تشکیل داد که، الف: از طرف هیات مربوطه شناخته شده و در سطوح باشگاهی فعال باشند. ب: متاهل باشند. ج: دارای سابقه کاری ۵ سال و بالاتر در زمینه مربیگری یکی از رشته های والیبال، هندبال، کشتی و تکواندو باشند. د: دارای حداقل یک فرزند باشند. و: دامنه سنی آنها بین ۳۰ تا ۵۵ سال باشد. مربیان حرفه ای، مربیانی بُرد مدار در سطوح تیم

تعیین پایایی ابزار پژوهش: درخصوص پایایی پرسشنامه مذکور از آزمون آلفای کرونباخ بهره بردیم، به همین جهت تعداد ۲۰ نسخه از پرسشنامه‌ها، بین نمونه آماری به صورت تصادفی توزیع شد و ضریب پایایی ۰/۹۲ پرسشنامه نشان داد که ابزار تحقیق از پایایی لازم برخوردار می باشد.

روش جمع‌آوری داده‌ها

پس از هماهنگی با اداره کل تربیت بدنی استان مازندران برای ۴ هیات ورزشی استان مازندران (کشتی، تکواندو، والیبال، هندبال) مجوز و معرفی‌نامه دریافت گردید. برای تکمیل تعداد ۱۴۰ پرسشنامه با روسای هیات‌های مربوطه هماهنگی لازم انجام شد. سپس پژوهش‌گر مستقیماً پرسشنامه پژوهش را در اختیار آزمودنی‌ها قرار داد و دستورالعمل چگونه پاسخ دادن به سوالات را شرح داده و از آزمودنی‌ها خواسته شد بدون ذکر نام و با صرف وقت کافی ضمن پاسخ دادن به کلیه سوالات با انتخاب یکی از گزینه‌ها به پرسش‌گر برگردانند.

روش تجزیه و تحلیل داده‌ها: برای تجزیه و تحلیل آماری داده‌ها از آمار توصیفی و استنباطی استفاده شده است. بر اساس اطلاعات و داده‌های تحقیق در تجزیه و تحلیل داده در این تحقیق برای توصیف آمار آزمودنی‌ها از مشخصه‌های آماری نظیر فراوانی، درصد، میانگین و انحراف معیار استفاده شد. از آمار استنباطی اسپیرمن و وی کرامر جهت بررسی رابطه بین متغیرها و از آزمون‌های آماری تی تست و یو من ویتنی جهت مقایسه میانگین‌های دو گروه مربیان حرفه‌ای و غیر حرفه‌ای استفاده شد و همچنین از آزمون آنوا جهت مقایسه میانگین نمره رضایت در ۴ رشته ورزشی استفاده شد. لازم به ذکر است برای تجزیه و تحلیل داده‌ها، برنامه نرم افزاری SPSS نسخه ۱۱ به کار رفت.

نتایج و یافته‌های تحقیق

در دو بخش شامل توصیف یافته‌ها و نتایج حاصل از بررسی فرضیه‌های پژوهش ارائه می‌شوند:

الف) توصیف یافته‌ها: با توجه به تجزیه و تحلیل داده‌های مربوط به اطلاعات فردی مربیان ورزشی استان مازندران و با توجه به جدول شماره ۱ اکثر پاسخگویان در سنین ۳۱ تا ۴۰ سال بوده‌اند. (۲۹/۴) درصد از مربیان حرفه‌ای و ۱۴/۶ درصد از مربیان غیر حرفه‌ای در رشته تربیت بدنی تحصیل کرده‌اند. تنها ۱۱/۸ درصد از مربیان حرفه‌ای و ۲/۲ درصد از مربیان غیر حرفه‌ای شغل دیگری غیر از مربیگری ورزشی نداشتند. بیش از ۵۰ درصد مربیان غیر حرفه‌ای سابقه کمتر از ۹ سال داشته‌اند. این در حالی بود که حدود ۴۰ درصد از مربیان حرفه‌ای سابقه‌ای بالای ۱۰ سال و بالای ۴۰ درصد از مربیان حرفه‌ای سابقه‌ای بیش از ۱۵ سال داشتند. نتایج نشان داد که مربیان حرفه‌ای ساعات کاری بیشتری را نسبت به مربیان غیر حرفه‌ای دارا بودند. درآمد ۸۷/۶ درصد از مربیان غیر حرفه‌ای زیر ۲۰۰ هزار تومان بوده است. همچنین همسران مربیان در ۶ مقیاس از ۷ مقیاس مورد بررسی یعنی ویژگی‌های شخصیتی، چگونگی حل تعارض، مدیریت مالی، چگونگی گذران اوقات فراغت، چگونگی نگرش به فرزند و چگونگی روابط با اقوام، رضایت زیاد و رضایت فوق العاده زیاد از همسرانشان داشتند و تنها در مقیاس نقشهای مساوات طلبانه رضایت آنها از همسرانشان یعنی مربیان ورزشی، نسبی بود.

ب) نتایج حاصل از بررسی فرضیه‌های پژوهش:

با توجه به اهداف اختصاصی پژوهش چهارده فرضیه تنظیم گردید:

با توجه به جدول ۲ و فرضیه‌های اول تا هفتم: ۱. میانگین رضایت از ویژگیهای شخصیتی در مربیان حرفه‌ای بیشتر است. اما آزمون من وایت نی تفاوت مشاهده شده را از نظر آماری معنادار نشان نداد. ۲. میانگین نمره چگونگی حل تعارض در مربیان حرفه‌ای بیشتر است. اما آزمون من وایت نی تفاوت مشاهده شده را از نظر آماری معنادار نشان نداد. ۳. میانگین نمره مدیریت مالی در مربیان حرفه‌ای بیشتر است که نشان دهنده نگرش واقع بینانه تر در مربیان حرفه‌ای است.

جدول ۱. توزیع فراوانی آزمودنی های پژوهش بر حسب سن، تحصیلات و ...

متغیر	مربیان حرفه ای		مربیان غیر حرفه ای	
	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد
سن	۳۰ تا ۳۰ سال	۳	۵/۹	۱۸
	۳۱ تا ۴۰ سال	۳۰	۵۸/۸	۶۵/۲
	۴۱ تا ۵۰ سال	۱۱	۲۱/۶	۱۴/۶
	۵۱ تا ۶۰ سال	۷	۱۳/۷	۲/۲
رشته تحصیلی	غیر تربیت بدنی	۳۶	۷۰/۶	۸۵/۴
	تربیت بدنی	۱۵	۲۹/۴	۱۴/۶
شغل	کارمند	۲۰	۳۹/۲	۲۹/۲
	فرهنگی	۱۱	۲۱/۶	۲۴/۷
	مهندس	۱	۲	-
	آزاد	۱۳	۲۵/۵	۴۳/۸
سابقه کاری	شغل دیگری ندارد	۶	۱۱/۸	۲/۲
	۵-۹ سال	۱۰	۱۹/۶	۵۲/۸
	۱۰-۱۴ سال	۲۰	۳۹/۲	۳۲/۶
	۱۵-۱۹ سال	۸	۱۵/۷	۹
	۲۰-۲۴ سال	۶	۱۱/۸	۲/۲
	۲۵-۲۹ سال	۱	۲	۲/۲
ساعات کاری	بیشتر از ۳۰ سال	۶	۱۱/۸	۱/۱
	۳-۹ ساعت	۱۲	۲۳/۵	۶۷/۴
	۱۰-۱۶ ساعت	۱۶	۳۱/۴	۲۹/۲
	۱۷-۲۳ ساعت	۶	۱۱/۸	۳/۴
درآمد	بیشتر از ۲۴ ساعت	۱۷	۳۳/۳	-
	کمتر از ۲۰۰ هزار تومان	۲۶	۵۱	۸۷/۶
	۲۰۰ تا ۲۹۹ هزار تومان	۸	۱۵/۷	۱۲/۴
	۳۰۰ تا ۳۹۹ هزار تومان	۵	۹/۸	-
	۴۰۰ تا ۴۹۹ هزار تومان	۱	۲	-
	۵۰۰ هزار تومان و بالاتر	۱۱	۲۱/۶	-

جدول ۲. آزمون من وایت نی برای مقایسه متغیرها در بین مربیان حرفه ای و غیر حرفه ای

متغیرها	گروهها	میانگین رتبه ها	تعداد	مجموع رتبه ها	آماره	سطح معناداری
ویژگیهای شخصیتی	مربیان حرفه ای	۷۲/۶	۵۱	۳۷۰۶	۲۱۵۹	۰/۶۳۰
	مربیان غیر حرفه ای	۶۹/۲	۸۹	۶۱۶۴		
چگونگی حل تعارض	مربیان حرفه ای	۷۰/۹	۵۱	۳۶۱۷	۲۲۴۸	۰/۹۲۴
	مربیان غیر حرفه ای	۷۰/۲	۸۹	۶۲۵۳		
مدیریت مالی	مربیان حرفه ای	۸۱/۷	۵۱	۴۱۶۸	۱۶۹۷	** ۰/۰۱۱
	مربیان غیر حرفه ای	۶۴/۱	۸۹	۵۷۰۲		
گذران اوقات فراغت	مربیان حرفه ای	۷۳/۸	۵۱	۳۷۶۵	۲۱۰۰	۰/۴۵۷
	مربیان غیر حرفه ای	۶۸/۶	۸۹	۶۱۰۵		
نگرش و احساسات درباره فرزند	مربیان حرفه ای	۷۵/۶	۵۱	۳۸۵۸	۲۰۰۶/۵	۰/۲۴۸
	مربیان غیر حرفه ای	۶۷/۵	۸۹	۶۰۱۱		
رابطه با خویشاوندان	مربیان حرفه ای	۷۷/۳	۵۱	۳۹۴۴	۱۹۲۰/۵	۰/۱۲۴
	مربیان غیر حرفه ای	۶۶/۵	۸۹	۵۹۲۵		
نقشهای مساوات طلبانه	مربیان حرفه ای	۷۱/۴	۵۱	۳۶۴۴	۲۲۲۱	۰/۸۳۲
	مربیان غیر حرفه ای	۶۹/۹	۸۹	۶۲۲۶		

جدول ۳. آزمون تی نمونه های مستقل برای بررسی تفاوت میزان رضایت در همسران مریبان

گروهها	میانگین نمره رضایت	تعداد	انحراف استاندارد	آماره t	درجه آزادی	سطح معناداری
زناشویی						
مریبان حرفه ای	۱۸۳/۲	۵۱	۲۰/۸	۱/۴۱۵	۱۳۸	۰/۱۵۹
مریبان غیر حرفه ای	۱۷۸/۹	۸۹	۱۴/۸			
مربیان رشته های تیمی						
مریبان رشته های انفرادی	۱۸۰/۶	۶۵	۱۷/۲	۰/۱۲۷	۱۳۸	۰/۸۹۹
	۱۸۰/۳	۷۵	۱۷/۴			

جدول ۴. آزمون تحلیل واریانس یکطرفه (ANOVA) برای بررسی تفاوت میزان رضایت در همسران مریبان ۴ رشته

گروه عامل ها	آماره آزمون F	درجه آزادی	سطح معناداری
والیبال	۰/۱۲۱	۳	۰/۹۴۷
کشتی			
تکواندو			
هندبال			

جدول ۵. همبستگی بین رضایت زناشویی و متغیرهای تأثیر گذار در رضایت زناشویی

سابقه کاری

۰/۱۶۲ - **

رضایت زناشویی

دیدگاه همسران مریبان حرفه ای و غیر حرفه ای وجود دارد (فرضیه سوم) و در باقی مقیاس ها هیچگونه تفاوت معناداری وجود ندارد (فرضیه ۱، ۲، ۴، ۵، ۶، ۷).

فرضیه هشتم: همانگونه که در جدول ۳ نشان داده شده است، میانگین رضایت زناشویی در میان مریبان حرفه ای بالاتر است. البته آزمون t تفاوت مشاهده شده را از نظر آماری معنادار نشان نداد. بنابراین بین دیدگاه همسران مریبان حرفه ای و غیر حرفه ای از لحاظ میزان رضایت زناشویی تفاوت وجود ندارد. فرضیه نهم: میانگین رضایت زناشویی در میان مریبان رشته های تیمی کمی بالاتر است ولی آزمون t تفاوت مشاهده شده را از نظر آماری معنادار نشان نداد. بنابراین بین دیدگاه همسران مریبان رشته های تیمی و انفرادی نیز از لحاظ میزان رضایت زناشویی تفاوت وجود ندارد.

فرضیه دهم: جدول ۴ نشان می دهد تفاوت مشاهده شده بین میانگین رضایت زناشویی مریبان فعالیت کننده در رشته های ورزشی مختلف از نظر آماری معنادار نمی باشد.

آزمون من وایت نی نشان داد تفاوت مشاهده شده از نظر آماری معنادار است. ۴. میانگین نمره نحوه گذران اوقات فراغت در مریبان حرفه ای بیشتر است که نشان دهنده انعطاف پذیری و توافق درباره استفاده از زمانهای فعال اوقات فراغت است. آزمون من وایت نی نشان داد تفاوت مشاهده شده از نظر آماری معنادار نمی باشد. ۵. درک واقع گرایانه از تأثیری که بچه ها از روابط زناشویی می بینند و رضایت از نحوه مشخص شدن نقشها و مسئولیتهای والدینی در مریبان حرفه ای بالاتر است. آزمون من وایت نی نشان داد تفاوت مشاهده شده از نظر آماری معنادار نمی باشد. ۶. سازگاری رابطه بین خانواده و خویشاوندان در مریبان حرفه ای مشاهده شده است. آزمون من وایت نی نشان داد تفاوت مشاهده شده از نظر آماری معنادار نمی باشد. ۷. ارزشهای مساوات طلبانه بیشتری در مریبان حرفه ای مشاهده شده است. آزمون من وایت نی نشان داد تفاوت مشاهده شده از نظر آماری معنادار نمی باشد. بنابراین تنها از لحاظ مدیریت مالی تفاوت معناداری بین

بنابراین بین دیدگاه همسران مریبان رشته های مختلف از لحاظ میزان رضایت زناشویی تفاوت وجود ندارد.

بحث و نتیجه گیری

نتایج پژوهش حاضر نشان داد که هیچ گونه تفاوت معناداری در بین دیدگاه های همسران مریبان حرفه ای و غیر حرفه ای نسبت به ویژگی های شخصیتی همسرانشان، چگونگی حل تعارض، چگونگی گذران اوقات فراغت، چگونگی نگرش به فرزند، چگونگی روابط با اقوام و نقش های مساوات طلبانه وجود نداشت. ولی از لحاظ مدیریت مالی بین دیدگاه همسران مریبان حرفه ای و غیر حرفه ای تفاوت معناداری وجود داشت. اگرچه میانگین نمرات مریبان حرفه ای در تمامی این مقیاس ها بیشتر از مریبان غیر حرفه ای بود. نتایج پژوهش حاضر نشان داد که رضایت زناشویی در میان مریبان حرفه ای بالاتر است لیکن آزمون t تفاوت مشاهده شده را از نظر آماری معنادار نشان نداد. در تحقیقات پیشین نشان داده شده است که تفاوت معناداری بین رضایت از زندگی و سطوح مسابقه وجود دارد، در تحقیقی که الاسکی (۲۰۰۶) انجام داد و با تقسیم بندی ورزشکاران به دو گروه یک و دو معلوم شد که ورزشکاران گروه یک، سطوح رضایت از زندگی بالاتری را نسبت به گروه دو دارا بودند. گروه یک فصل های طولانی تر مسابقات را نسبت به گروه دو داشتند. همچنین کمک هزینه دانشجویی دریافت میکردند که گروه دو دریافت نمیکرد (۲۳). اگرچه میانگین رضایت زناشویی هر دو گروه در حد بالایی است، لیکن وجود درآمد بالا، کسب کلاس و پرستیز در جامعه برای مریبی حرفه ای و اعضای خانواده او، مقام های حاصله توسط تیم تحت رهبری سرپرست خانواده و ارزش و احترام بیشتر در محیط زندگی به خانواده مذکور می تواند از علل میزان بالاتر رضایت زناشویی در مریبان حرفه ای باشد. همانطور که در تحقیقات پیشین نشان داده شده است که هر چه قدر در سطوح قشربندی اجتماعی پایین تر آیم میزان طلاق رو به افزایش می گذارد ولی بالعکس میزان طلاق در بین

گروه های دارای منزلت حرفه ای و فنی کمتر است (۴). نتایج نشان داد میانگین رضایت زناشویی در میان مریبان رشته های تیمی کمی بالاتر است. البته آزمون t تفاوت مشاهده شده را از نظر آماری معنادار نشان نداد. شاید این امتیاز بالاتر معلول ماهیت ورزشهای تیمی باشد. چه بسا حاصل جامعه پذیری از طریق ورزش، یادگیری و شکل گیری باورها، نگرش ها، بهبود مهارت ها، جامعه پذیری نقش ها و هویت جنسی است. این آموخته ها به زمینه های دیگر زندگی ورزشکاران نیز قابل انتقال است. به عبارت دیگر، آموزه های تربیتی کسب شده در فعالیت های ورزشی به موقعیت های دیگر زندگی ورزشکار منتقل می شود. تا کنون هیچ تحقیق مشابهی در این زمینه انجام نشده است. همچنین نتایج نشان داد که بین سابقه کاری مریبان و میزان رضایت زناشویی همسرانشان رابطه منفی و معناداری وجود دارد. به عبارتی هرچه سابقه کاری مریبان زیادتر می شود میزان رضایت زناشویی در همسران آنها کاهش می یابد. نتایج حاصل از آزمون همبستگی اسپیرمن این فرضیه را تایید کرد. نارضایتی در همسران مریبانی که دارای سابقه کاری طولانی تری هستند را می توان به نزدیک شدن سن همسرشان به دوران بازنشستگی نسبت داد. کنار گذاشته شدن از اردوها و مسابقات، به حاشیه رفتن مریبان و شاید هم، کم توجهی هیات مربوطه به آنها را می توان علت این نارضایتی در مریبان دانست. کم کم این نارضایتی و فشار روانی به خانواده منتقل شده و اسباب نارضایتی همسران آنها را فراهم می کند. البته با بروز بازنشستگی و در سنین بالاتر، با عادت کردن مریبی به این شرایط و بهبود حالات روانی اش ممکن است میزان رضایت زناشویی در همسران آنها نیز کم کم بهبود یابد. نتایج این تحقیق با نتایج کار تحقیقی آجی و آدنی (۲۰۰۷) که نشان داده است روابط مثبتی بین ترس از بازنشستگی، سن و همچنین ترس از بازنشستگی و وضعیت زناشویی وجود دارد، همسو می باشد (۱۸). نتایج نشان داد که بین دو متغیر درآمد مریبان و میزان رضایت زناشویی همسرانشان رابطه معناداری وجود ندارد. البته رابطه نشان

می کند و این تعارض می تواند اثر منفی بر روی رضایت زناشویی بگذارد (۲۴). همچنین مشخص شده است که سطوح بالای تعارض کار- خانواده به سطوح پایین رضایت زناشویی منجر می گردد (۲۷). تعارض کار- خانواده به عنوان یکی از استرسورهای شغلی بر روی رضایت زناشویی تاثیرگذار است (۳۱). تعارضات کار- خانواده به خوبی تعارضات بین نقشی روی رضایت شغلی و رضایت زناشویی تاثیر گذار است (۲۱). سطوح بالایی از دخالت کار با خانواده، سطوح پایینی از حمایت کاربردی و عاطفی خانواده را پیش بینی می کند (۱۷). لذا پیش بینی می شد که همسران مریبان با ساعات کاری طولانی تر، نمره رضایت زناشویی پایین تری بگیرند اما نتیجه عکس به دست آمد. شاید دلیل این امر را بتوان با نوع کار متفاوت مریبان ورزشی، اثرات مثبت ورزش و خصیصه های مثبت ورزشکاران و مریبان توجیه کرد. و شاید هم مریبان ورزشی توانسته اند تا حدودی با برنامه ریزی صحیح خود وجود اثرات تعارض کار- خانواده را به حداقل برسانند. نتایج تحقیق نشان داد که بین مشارکت در فعالیت های ورزشی همسران مریبان مرد و میزان رضایت زناشویی رابطه معناداری وجود ندارد. با این همه، میزان رضایت زناشویی در مریبانی که همسرانشان نیز فعالیت ورزشی داشتند کمی بیشتر از مریبانی بود که همسرانشان فعالیت ورزشی نداشتند. نتایج این تحقیق مصداقی است بر نتایج محققانی چون وارن، هاریس و گریگوری و حیدری نسب. نتایج کار این محققان از این قرار بود: هوش، ارزشها، صمیمت، علائق و توقع از نظامات خانوادگی برای خوشبختی ازدواج از همه مهمتر و تعیین کننده تر هستند. اگر زن و شوهر در بسیاری از زمینه ها علائق مشترک داشته باشند زندگی به کامشان شیرین تر میشود. در این میان هر چه تنوع علائق مشترک بیشتر باشد بهتر است (۱۶). هاریس و گریگوری (۲۰۰۶) در کار تحقیقی شان به این نتیجه دست یافتند که زوج های ورزشکار، سطح بالاتری از رضایت زناشویی را نسبت به زوجهای غیر ورزشکار دارند. همچنین زوجهای ورزشکاری که

داد با افزایش درآمد، رضایت زناشویی نیز افزایش می یابد. با توجه به این که میزان درآمد آزمودنی های ما از هم بسیار متفاوت بوده، انتظار می رفت مریبان حرفه ای که درآمد بالاتری نسبت به مریبان غیر حرفه ای دارند از میزان رضایت بالاتری برخوردار باشند اما این رابطه معنادار نبود. نتایج این تحقیق برعکس نتایجی محققانی چون ال برومن، راترا و کائور، کیوانلو و زنجانی است. نتایج تحقیقات به دست آمده از این قرار است که فشارهای اقتصادی به تدریج خصومت بین زن و شوهر را افزایش می دهد و با افزایش خصومت، صمیمیت و کیفیت خوب زناشویی کاهش یافته و رابطه بی ثبات می گردد. رضایت زناشویی در گروه افرادی که درآمد بیشتری دارند، بالاتر است (۱۹). زنان گروه با درآمد پایین، نگرش پایین تری نسبت به ازدواج و دانش زناشویی کمتری دارند. این گروه دلهره و توقعات بالایی هم دارند همچنین این گروه رضایت زناشویی پایینی دارند (۲۹). مسائل مالی یکی از عوامل موثر بر رضایتمندی زناشویی است (۱۰). بین میزان درآمد زوجین با رضایت از زندگی خانوادگی شان رابطه معنی داری وجود دارد (۸). وجود مسائل و مشکلات مادی به عنوان یکی از زمینه ها و عوامل عمده به عنوان عوامل آسیب زای کلی در روابط زناشویی است. این نتیجه عکس را می توان اینگونه توجیه کرد: از آنجایی که در نمونه آماری ما ۹۴/۳ درصد از کل مریبان، به عبارتی تعداد ۱۳۲ مریبی چه حرفه ای و چه غیر حرفه ای دارای شغل دوم بوده اند این نتیجه دور از انتظار نبود. چرا که به احتمال بسیار زیاد، وجود شغل دوم مریبان بوده است که توانسته کمبودهای ناشی از حقوق و مزایای پایین در شغل مریبگری را علی الخصوص برای مریبان غیر حرفه ای جبران کند. از دیگر یافته های تحقیق این بود که بین دو متغیر ساعات کاری مریبان و میزان رضایت زناشویی همسرانشان رابطه معناداری وجود ندارد. نتیجه کار تحقیقی گرینهاوس (۲۰۰۰) نشان داده است که وجود ساعات کاری گسترده و نامنظم، نمونه ای از عوامل در محیط است که تعارض کار - خانواده گسترده ای را ایجاد

همسرشان نیز دانشجوی ورزشکار است رضایت بیشتری را نسبت به زوج های غیر ورزشکار دارند(۲۶). زوجهایی که از نظر اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی به یکدیگر شبیه باشند رضایت زناشویی بالاتری نسبت به زوجین غیر شبیه دارند(۶). وجود علائق و سلائق مشترک، چشیدن لذت ورزش توسط هر دو زوج و شادابی بعد از آن می تواند دلیل موجهی بر میزان بالاتری از رضایت در بین مریبان حرفه ای باشد. همچنین نتایج جانبی این تحقیق نشان داد که بیشترین عامل نارضایتی در همسران مریبان مرد به ترتیب متاثر از سه عامل کم بودن " بیان احساسات شوهرانشان، کم بودن اوقات فراغت و کم بودن مشارکت در کارهای خانه بود. جمع کثیری از همسران مریبان مرد حرفه ای و غیر حرفه ای از اینکه همسرانشان احساساتشان را با آنها در میان نمی گذارند گله مند بودند. تنها کمتر از نیمی از همسران مریبان اظهار کردند که همسرانشان برای گذران اوقات فراغت با آنها وقت کافی دارد و کمتر از نیمی از همسران مریبان از مشارکت شوهرانشان در کارهای خانه راضی بودند.

به طور کلی مریبان استان از نظر میزان رضایت زناشویی: مسائل شخصیتی، حل تعارض، مدیریت مالی، رابطه جنسی، فرزندان و فرزندپروری، خانواده و دوستان و جهت گیری مذهبی وضعیت خوبی دارند. این بررسی نشان داد که در بین همسران مریبان حرفه ای و غیر حرفه ای استان از نظر میزان رضایت زناشویی تفاوت معناداری وجود ندارد و اکثر همسران از وضعیت زناشویی شان رضایت نسبی دارند. همچنین نتایج نشان داد مریبان حرفه ای در تمامی مقیاس های رضایت زناشویی نمره بالاتری نسبت به مریبان غیر حرفه ای کسب نموده اند اما جز در مقیاس مدیریت مالی در هیچ مقیاس دیگر تفاوت معناداری بین دو گروه یافت نشد. نتایج حاکی از آن بود که بین همسران مریبان حرفه ای و غیر حرفه ای در رشته های مختلف ورزشی نیز از نظر میزان رضایت زناشویی تفاوت معناداری وجود ندارد. اما بیشترین نمره رضایت زناشویی به ترتیب متعلق به همسران مریبان والیبال سپس

کشتی، هندبال و در نهایت تکواندو بود. اگرچه نتایج آماری رابطه معناداری بین میزان رضایت زناشویی مریبانی که همسرانشان مشارکت ورزشی داشتند با آنهاپی که نداشتند پیدا نکرد اما نتایج حاکی از آن بود که در مریبان با همسران فعال در عرصه ورزش، نمره رضایت زناشویی کمی بالاتر است. علیرغم نتایجی که از سایر تحقیقات انجام گرفته در کشور در میان اقشار دیگر جامعه به دست آمده است، این تحقیق گویای این بود که مریبان ورزشی و به طور کلی افراد فعال ورزشی از نمره کیفیت و رضایت زناشویی قابل قبولی برخوردارند. با استناد به یافته های تحقیق می توان بیان کرد که مریبان حتی امکان از حجم ساعات اضافه کار، جلسات و گردهمایی های خارج از وقت اداری و روزهای تعطیل پرهیز کنند تا با گذران این اوقات در کنار همسرانشان رضایت زناشویی شان بیشتر شود.

منابع

- افضل پور، محمد اسماعیل و همکاران، (۱۳۸۳). " ارزشیابی نقش مریبان خارجی در موفقیت تیم های ملی و باشگاهی فوتبال ایران، مجله المپیک، شماره ۳، صفحه ۷۱-۵۱.
- آقایی، اصغر و همکاران، (۱۳۸۳). "رابطه سبک زندگی و رضایت زناشویی در هنرمندان و مقایسه آن با افراد عادی"، مجله دانش و پژوهش در روان شناسی، شماره ۲۲-۲۱ ص ۱۹۰-۱۶۹.
- اولیاء، نرگس و همکاران، (۱۳۸۸)، آموزش غنی سازی زندگی زناشویی. تهران، انتشارات دانژه، چاپ اول، ۱۷۲ صفحه.
- بنی جمالی، شکوه، (۱۳۸۳). "ریشه یابی علل از هم پاشیدگی خانواده ها در رابطه با ویژگی های روانی-اجتماعی دختران و پسران قبل از ازدواج"، مجله علوم تربیتی و روان شناسی دانشگاه شهید چمران اهواز، شماره ۱ و ۲، ص ۱۷۰-۱۴۳.
- جعفری، علیرضا؛ سامانی، معصومه، (۱۳۸۸)، ازدواج پایدار، تهران، انتشارات دانژه، چاپ اول، ۸۸ صفحه.
- حیدری نسب، لیلیا، (۱۳۸۳). بررسی عوامل موثر در رضامندی زناشویی دانشجویان متأهل دانشگاه شاهد، نخستین کنگره سراسری آسیب شناسی خانواده در ایران.

Journal of Applied Psychology, 81(4):PP 411-420.

- Ajayi ; Michael, adeniya (2007). Perceived retirement phobia as a function of age , educational and marital status of professional soccer players .Department of Human Kinetics & Health Education. International Research Journal of Finance and Economics, issue 10.

- Broman, Clifford L (2000). " Marriage in Michigan". Institute for Public & Social Research.

- Burpee, Leslie C ; Langer, Ellen J (2005). " Mindfulness and marital satisfaction". Journal of Adult Development. 12, 1: PP 43-46.

- Chiu ; Randy, K (1998). " Relation among role conflicts, role satisfaction and life satisfaction: evidence from hong kong. Social Behavior and Personality". Encyclopedia.com.

- Drakou, Amalia ; Kambitsis, Christos ; Charachousou Yvonna; Tzetzis Giorgos (2006). " Exploring life satisfaction of sport coaches in Greece". European Sport Management Quarterly, 6, 3:PP 239-252.

- Elasky, Megan E (2006). Athletic identity and its relation to life satisfaction: comparing division-I and division- III athletes and gender. Department of Physical Education, Health and Sport Studies.

- Greenhaus, Jeffrey H (2000). "Work family conflict". Drexel University.

- Hammer, Leslie; Pedhiwala, Nisreen ; Zimmerman, Kristi (2008). Testing a theoretical work-family cross cultural model in the u.s. Portland State University.

- Harris ; Gregory, Todd (2006) . The effect of athletic status and gender on the marital satisfaction of the collegiate athlete and non-athlete couple. Phd, The university of Louisiana at Monroe, 2006.proquest.com.

- Neal ; Hammer Leslie (2006). WFC and work outcomes .Portland State University.

- Johnson, Heather ann (2005). the contribution of couple leisure involvement, leisure time, and leisure satisfaction to marital satisfaction .department of recreation management and youth leadership brigham young university.

- Ratra, Amiteshwar ; kaur, Praveen (2004). marital preparedness, marital satisfaction and economic status,

- Department of human development and family studies. J. Hum. Ecol, 15, 1:PP 27-29.

- Vann Dees , J.e.m.e.g (2006). A study of the happy and healthy marriages of African

- رحیم رضانی نژاد، (۱۳۸۱). بررسی عامل های استرس زای شغلی و عامل های نگهدارنده ی شغل در بین مربیان ورزش دانشگاه های دولتی کشور، مجله المپیک ، شماره ۲، ص ۷۰-۵۹.

- زنجانی طی، ابوالحسن ، (۱۳۷۹). بررسی تاثیر معیارهای همسر گزینی بر رضایت از زندگی خانوادگی، پایان نامه کارشناسی ارشد ، دانشکده علوم اجتماعی علامه طباطبایی .

- سپاسی، حسین و همکاران ، (۱۳۸۵). "مقایسه نگرش مربیان و ورزشکاران لیگ برتر و غیر برتر درباره جایگاه مشاور روان شناس ورزش و رابطه آن با موفقیت ورزشی"، مجله المپیک ، شماره ۳ ، ص ۷۹-۷۱.

- کیوانلو ، عباس ، (۱۳۸۳). عوامل موثر بر رضایتمندی زناشویی، نخستین کنگره سراسری آسیب شناسی خانواده در ایران .

- گاریت ، مت ، (۱۳۸۸). موفقیت در مربیگری حرفه ای ، ترجمه ب نوشادی، تهران، انتشارات زانینس، چاپ اول، ۱۹۲ صفحه.

- لینچ ، جری ، (۱۳۸۶). خلاقیت در مربیگری، ترجمه محمدرضا، کردی و همکاران، تهران، انتشارات بامداد کتاب، چاپ دوم، ۲۴۰ صفحه.

- محرم زاده ، مهرداد ؛ رجاییان، ابوالقاسم ، (۱۳۸۵). "بررسی منابع و عوامل تئیدگی شغلی در مربیان ورزشی استان آذربایجان غربی"،

- مجله پژوهش در علوم ورزشی، شماره ۱۳ ، ص ۴۹-۳۳.

- موسوی ، اشرف السادات، (۱۳۸۲). بررسی میزان رضایت از زندگی زناشویی و عوامل تهدید کننده ی ازدواج، دانشگاه علوم بهزیستی.

- نصری ، صادق ؛ واعظ موسوی ، سید محمد کاظم، (۱۳۸۵)، "بررسی سلامت روانی و کیفیت زندگی مربیان ورزش کشور"، مجله دانش و پژوهش در روان شناسی، شماره ۱۳ ، ص ۷۹-۵۱.

- وارن ، نیل کلارک ، (۱۳۸۸). در جستجوی عشق زندگی، ترجمه مهدی قراچه داغی، تهران، نشر اوحدی، چاپ هشتم، ۱۹۷ صفحه.

- Adams, Gray A ; King, Lynda A ; King, Daniel W (1996) . " Relation of job family involvement, family social support, and work family conflict with job and life satisfaction".

American male professional athletes .Thesis submitted to the faculty and staff of Virginia polytechnic institute and state university
- Wiley, john ; Sons (1999). “The effect of job stressors on marital satisfaction in finnish dual-earner couples. Journal of Organizational Behavior”, 20,6:PP 879-895.

Quarterly Journal of Educational Psychology

Islamic Azad University Tonekabon Branch

Vol. 7, No. 1, spring 2016, No 25

Journal of Educational
Psychology

The study of marital satisfaction level among professional and nonprofessional men coaches' wives of the selected sport fields

Ali-Mohammad Safania^{1*}

- 1) Department of Sport Management, Islamic Azad University Science and Research Branch, Tehran, Iran

*Corresponding author: a.m.safania@gmail.com

Abstract

One very important aspect of marital life satisfaction in marriage that are experiencing. Marital satisfaction is a vital issue in relation to all classes of society is very important. the aime of this study was to investigate the marital satisfaction level among professional and on professional men coaches' wives of the selected sport fields . The present study regarding the purpose is applied one ,regarding the method is descriptive bing a kind of survey study and viewing deta collection is the field study. Statistical population consist of 402 professional and non professional coach was using a random sampling 200 non professional and professional trainer as an example of using a standard questionnaire ENRICH (1989) with reliability assessed $\alpha = 0.92$ were . the data were analyzed by Spearman correlation coefficient, T-test, U Mann-Whitney test and ANOVA .the results showed that there is a negative relationship and significantly between the coaches' job previous and their wives' marital satisfaction. Based on findings to the coaches approached retirement age and transfer them to go aside from stress to family pension, their marital satisfaction decreases.

Key words: marital satisfaction, professional coach, non professional coach.
